Rotterdam, 12 januari 2016

Hooggeachte heer Rutte,

Ondergetekende nabestaanden van MH17-slachtoffers benaderen u met enkele vragen over het lopende onderzoek naar de aanslag op de MH17. Het is nu 1,5 jaar geleden dat onze geliefden zijn omgebracht in de Oekraïne.

Wij herinneren ons nog goed hoe u vlak na de aanslag (u noemde het toen nog een ramp en geen aanslag) beloofde de onderste steen boven te zullen halen. Dat vinden wij ook zeer belangrijk omdat wij de waarheid willen weten; wie heeft er op het vliegtuig geschoten en om welke reden? Dit is ook belangrijk voor vervolging en berechting van de daders. Iets waar wij vanzelfsprekend heel veel belang aan hechten.

Het Eindrapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) bevat voor ons een aantal teleurstellingen. Betrokken landen blijken onvoldoende te hebben meegewerkt aan het onderzoek.

Wij betreuren het zeer, dat Rusland en Oekraïne geen (ruwe) primaire radarbeelden beschikbaar hebben gesteld aan de onderzoekers. Terwijl landen verplicht zijn om die te verschaffen onder het ICAO verdrag. Wij denken dat deze radarbeelden uiterst belangrijk zijn voor het onderzoek en de waarheidsvinding.

Desgevraagd heeft de Oekraïne aangegeven, dat de civiele radar uit stond en dat daarom geen radarbeelden kunnen worden verstrekt. Dat de radar in een oorlogssituatie niet aan staat, is echter weinig geloofwaardig.

Rusland heeft desgevraagd aangegeven, dat de radargegevens niet zijn opgeslagen omdat de crash niet op Russisch grondgebied plaatsvond. Dit is vreemd. Het opslaan gebeurt immers automatisch, continu, op het moment dat de gegevens ontstaan. Met andere woorden: radargegevens worden altijd opgeslagen.

Ook de Verenigde Staten hebben geen radarbeelden overgedragen. De Minister van Buitenlandse Zaken van de VS, John Kerry heeft op een persconferentie duidelijk aangegeven dat de VS over radarbeelden beschikt. Daar heeft hij het volgende over gezegd "*We saw the take-off. We saw the trajectory, we saw the hit. We saw this aeroplane disappear from the radar screens. So there is really no mystery about where it came from and where these weapons have come from*"?

De regering heeft in antwoord op Kamervragen aangegeven, dat het ontbreken van de primaire radarbeelden geen verschil heeft gemaakt voor (de conclusies van) het onderzoek. Wij vragen ons af, waar deze conclusie op is gebaseerd. Immers, zij kan alleen maar worden getrokken als de radarbeelden bekend zijn. Daarbij komt, dat het onderzoek van de OVV zich niet richtte op de daders. De OVV geeft echter wel aan dat er een mogelijkheid bestaat dat de primaire radarbeelden het projectiel weergeven. Daarmee kan de afvuurlocatie worden bepaald. Dat is volgens ons voor de OVV niet, maar voor het strafrechtelijk onderzoek wél van belang. Wij kunnen daarom niet accepteren dat cruciale informatie en gegevens worden achtergehouden.

Wij zouden u dan ook dringend willen verzoeken om het beschikbaar stellen van de primaire radarbeelden alsnog in ICAO- of VN-kader aanhangig te maken en ter beschikking te laten stellen aan

de OVV en het OM . Als we wachten tot het strafrechtelijk onderzoek is afgerond, vrezen we dat het te laat is om deze essentiële informatie volgens ICAO regels op te eisen!

Tenslotte vragen wij nog aandacht voor het volgende. Op 4 januari 2016 heeft Minister Koenders laten weten, dat men liefst binnen een half jaar een besluit wil nemen over de vervolging van MH17-verdachten. In juli 2015 is een voorstel om de daders te vervolgen via een internationaal strafhof van de Verenigde Naties gestrand op een veto van Rusland. Als het meezit, duurt het dus bijna een jaar voordat een nieuw besluit over de vervolging van de daders wordt genomen. Onze vraag aan u is, waarom al dit soort zaken zo lang moet duren en waarom er niet meer druk wordt gezet om de onderste steen boven te krijgen. Bent u niet met ons van mening, dat het geduld van ons als nabestaanden zo wel zeer op de proef wordt gesteld?

Graag bedanken wij u voor uw hopelijk spoedige reactie.

Hoogachtend,

T. Schansman